

© The Economist

Des de la seva mansió de Saint-Cloud, un barri residencial de l'oest de París, Jean-Marie Le Pen té una bona vista de la capital francesa. Le Pen, de 88 anys, fundador del partit d'extrema dreta Front National, té un antic telescopi col·locat sobre un trípode al costat de la finestra, com si volgués observar les hordes d'immigrants que tem que estan en camí d'"enfonsar" Europa. Le Pen creu que, pel que fa a la política, té una visió igual de bona. Afirmar que Donald Trump s'està beneficiant de la seva presciència en la detecció de la tendència nacionalista dècades enrere. Assegura que "l'opinió pública que abans es pensava que érem extremistes ara s'adona que Le Pen tenia raó".

Actualment, el fundador de l'FN valora l'ascens del nacionalisme populista a Occident amb una barreja d'autosatisfacció i penediment. L'estil de la seva indignació xenòfoba té unes arrels tòxiques antisemites: l'any passat va reiterar l'antiga afirmació que les cambres de gas van ser un mer "detall" de la Segona Guerra Mundial. En resposta a això, Marine Le Pen, la seva filla i actual líder de l'FN, va expulsar l'antic paracaigudista del seu propi moviment i li va retirar el títol de president d'honor, una decisió que Le Pen pare ha portat als tribunals el 5 d'octubre.

Tot i així, 60 anys després que Le Pen fos escollit per primer cop al parlament francès, el seu discurs contrari a la immigració i a l'*establishment* ha passat de la marginalitat al centre del debat en les democràcies liberals, dels Estats Units al Regne Unit, a Polònia i a Hongria. Això és motiu d'enhorabona a la mansió de Saint-Cloud. Amb una riallada que ha perdut el seu habitual soroll, Le Pen compara el seu paper amb el d'un explorador militar d'avançada, que "il·lumina el camí" i obre el pas per als altres. En una piulada escrita aquest any, va anunciar que donava suport a Trump per a la presidència nord-americana; predi que Trump guanyarà. En una sola frase, el fundador de l'FN aplaudeix Trump, el president rus, Vladímir Putin, i el Brexit.

Si bé la història, com diu ell, finalment s'ha posat de part seva, tot sentiment de triomfalisme queda atenuat,

Un profeta

El fundador del Front Nacional, Jean-Marie Le Pen, creu que és ell, i no pas la seva filla, qui es mereix el reconeixement de l'èxit del populisme.

tanmateix, per l'enfrontament dinàstic amb la seva filla. En un moment en què moltes de les seves idees han arrelat, Le Pen pare ha quedat a l'estacada. Això és perquè la seva filla té unes ambicions totalment diferents i va considerar que el seu pare li era un obstacle. Mentre que

Le Pen pare es rabejava en la provocació i jugava amb la llei sobre el racisme, per la qual acabava periòdicament als tribunals, Marine Le Pen està decidida a assegurar-se la respectabilitat i el poder. Amb aquest objectiu, la filla s'ha distanciat dels esbirros amics del seu pare i ha construït un equip d'especialistes polítics i una xarxa d'oficines locals, i ha canviat gran part de la imatge lligada al seu pare. El cartell de la seva última campanya ni tan sols esmenta l'FN ni en mostra el logotip.

Aquesta estratègia de "desdemonització" sembla que funciona. Les enquestes d'intenció de vot per a les eleccions presidencials de la primavera vinent mostren que Le Pen arribaria a la segona volta, presentin qui presentin els socialistes o els republicans de centre-dreta. Si l'ex-president Nicolas Sarkozy guanya les primàries dels republicans el mes que ve, ella guanyaria la primera volta, amb un 27% davant d'un 23% per a Sarkozy.

ra davant la seva pròpia broma). També creu que va ser un error estratègic. Marine s'ha tornat "massa moderada", sosté el seu pare. "Evacuant" el terreny de la dreta nacionalista, ha deixat via lliure a Sarkozy, el seu rival més de dreta, perquè la superi.

Sarkozy va advocar no fa gaire, per exemple, per la detenció dels sospitosos de gihadisme per part dels serveis d'intel·ligència, tant si hi havia càrrecs contra ells com si no. En canvi, Le Pen, amb una contenció inversemblant, no s'ha sumat a aquestes reclamacions i ha demanat respecte per la llei. Aquesta setmana Sarkozy va prometre la prohibició total del vel islàmic a França; Marine Le Pen ha estat prudent i ha diluït la seva

desaprovació enmig de normatives de laïcisme que en teoria estan dirigides a totes les religions, no tan sols a l'islam.

La política identitària s'està convertint en el nou camp de batalla de França. L'estiu ha estat ocupat amb la frívola discussió sobre la prohibició del burquini a les platges. Però hi ha preocupacions serioses a l'entorn de les xarxes terroristes i l'atracció del gihadisme. El risc és que aquestes preocupacions escampin la por i que se'n responsabilitzi els musulmans. Jean-Marie Le Pen pot haver estat bandejat de la campanya de la seva filla el 2017, però, quant a la batalla d'idees, el seu llegat perdurarà. •

Traducció d'Arnau Figueras

Aquesta xifra supera de llarg el 17% que el seu pare va aconseguir el 2002, quan va deixar França en xoc arribant a la segona volta. Marine Le Pen ha transformat l'FN d'una vergonya nacional a un element habitual de la configuració política de França. Hi ha més votants que volen que el partit tingui un "paper important". I ella l'ha situat –extraordinàriament– com l'opció preferida tant dels votants de les classes populars com del jovent. A les eleccions regionals del desembre del 2015, un 51% dels obrers i un 28% dels menors de 25 anys van votar l'FN, segons l'empresa de demoscòpia Ifop.

El drama de l'enfrontament de la família Le Pen captiva periòdicament els mitjans francesos. Le Pen pare encara diu, tot lamentant-se, que el fet que la seva filla l'expulsés és "escandalós" i anomena la seva filla Bruta ("En comptes de Brutus", afegeix, per si es perd la referència, i fa una riallada eixordado-